

Van	Het college van burgemeester en wethouders
Aan	De gemeenteraad
Datum B&W vergadering	9 september 2025
Zaaknummer	1420990
Vertrouwelijkheid	Openbaar
Portefeuillehouder	Mevrouw B. Boudewijnse, wethouder
Onderwerp	Uitgangspunten sociaal ontwikkelbedrijf Gooise Meren

1. Kennisnemen van

De uitgangspunten van Gooise Meren voor het sociaal ontwikkelbedrijf vanaf 2027.

2. Inleiding

Ondanks het gegeven dat Tomingroep grote opdrachten (en daarmee inkomsten) voor werk middels dienstverlening uit 'de markt' weet te verwerven, blijkt dat het huidige bedrijfsplan niet leidt tot evenwichtige financiën, wegens een combinatie van diverse factoren¹. In het afgelopen voorjaar bent u geïnformeerd over de moeilijke financiële positie van Tomingroep, o.a. met RM 1292191 en bij de besprekingen in uw raad van de begroting 2026 van de Gemeenschappelijke regeling Tomingroep.

3. Kernboodschap

Gezien de financiële situatie bij Tomingroep is voor de korte termijn (2025) een taskforce van financiële adviseurs gestart om i.s.m. Tomingroep in Q3 de liquiditeitspositie te beschrijven. Aan de hand daarvan zullen het Algemeen bestuur en de gemeenten besluiten over een voorstel voor verbeteringen van de liquiditeitspositie in 2025 en mogelijke garantstellingen en/of (extra) bijdragen in 2026/2027. Voor de langere termijn is een nieuwe koers nodig. Het Algemeen Bestuur heeft besloten dat de Tomingemeenten een gezamenlijk traject doorlopen dat gericht is op een nieuwe koers voor het sociaal ontwikkelbedrijf met ingang van 2027.

4. Consequenties

Dit koersontwikkeltraject wordt doorlopen in de 2^e helft van 2025. In de diverse gemeenten worden daarom nu trajecten doorlopen om de lokale uitgangspunten te bepalen die worden ingebracht in het koerstraject. De bij deze raadsmededeling gevoegde notitie 'Uitgangspunten sociaal ontwikkelbedrijf Gooise Meren' is daartoe vastgesteld in het college, als inbreng van Gooise Meren. Het koerstraject wordt begeleid door adviesbureau Galan Groep en moet eind 2025 resulteren in een advies voor een nieuwe concrete koers van een toekomstbestendige sociale werkvoorziening. De gemeenteraden worden hierbij om zienswijzen gevraagd.

De uitgangspunten die Gooise Meren inbrengt zijn gebaseerd op de Participatiewet en ons lokale beleid zoals door uw raad is vastgesteld in het 'Geactualiseerd beleidsplan Sociaal Domein Gooise meren 2022'. De belangrijkste uitgangspunten die Gooise Meren inbrengt zijn:

¹ De redenen zijn met name: (1) het totale bestand van doelgroepmedewerkers wordt kleiner wegens enerzijds afname van WSW-medewerkers en anderzijds minder nieuwe instroom dan verwacht vanuit de Participatiewet; (2) de nieuwe P-wet medewerkers kennen relatief zware problematiek waardoor hun arbeidscapaciteit beperkter is dan verwacht; (3) Tomin is daardoor minder in staat om renderend opdrachten uit te voeren; (4) de subsidies van het rijk zijn in de Participatiewet veel lager dan in de oude Wet Sociale Werkvoorziening en te laag voor de noodzakelijke begeleiding van de doelgroep.

De inwoner staat centraal

We streven naar een samenleving waarin iedereen kan meedoen. Het begeleiden naar werk is daarbij een belangrijke doelstelling. We ondersteunen inwoners die nog niet kunnen werken en bieden trajecten aan die hen kunnen toeleiden naar de arbeidsmarkt. Belangrijk is dat kwetsbare inwoners die voor werk afhankelijk zijn van een sociaal ontwikkelbedrijf blijvend ondersteund worden.

Inclusieve arbeidsmarkt

De reguliere arbeidsmarkt en de overheid dragen verantwoordelijkheid om participatiebanen te creëren voor inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt. Maar de reguliere arbeidsmarkt zal nooit 'iedereen' kunnen opnemen in het arbeidsproces. Er blijft een rol voor een gespecialiseerd sociaal ontwikkelbedrijf dat werk en ontwikkelmogelijkheden biedt aan inwoners die (nog) niet regulier kunnen werken.

Sociaal ontwikkelbedrijf

De omvang van gemeente Gooise Meren is te klein voor een eigen sociaal ontwikkelbedrijf. Gooise Meren wil daarom inzetten op een blijvende regionale structuur voor een goed functionerende voorziening. Gooise Meren streeft naar een gezamenlijk bedrijf van voldoende omvang en slagkracht in combinatie met een haalbaar en betaalbaar bedrijfsplan. De opdracht, bedrijfsomvang en financiering dienen goed in lijn te worden gebracht. We gaan bij de herontwikkeling voorzichtig om met de infrastructuur die is opgebouwd. Bij de herontwikkeling creëren we mogelijkheden voor het sociaal ontwikkelbedrijf om aan te haken op opkomende werksoorten in de circulaire economie en energietransitie.

Regie van de USD op dienstverlening en voorzieningen

De gemeente moet regie voeren op het aanbod van de re-integratievoorzieningen voor onze eigen inwoners. Het aanbod moet divers zijn om goed aan te sluiten op de diverse problematieken en hulpvragen van inwoners. Het sociaal ontwikkelbedrijf moet op zijn beurt goed aansluiten op het pallet van re-integratievoorzieningen en daarbinnen een prominente plek innemen. Daarbij is ook een goede aansluiting van belang op de dienstverlening vanuit het nieuw op te zetten Regionaal Werkcentrum en overige partners die betrokken zijn. Het is van belang elkaar sluitend te vinden in het netwerk van gemeente en organisaties rondom de inwoner.

5. Communicatie

Zie bij 'vervolg'.

6. Vervolg

Door het Algemeen Bestuur wordt een visie ontwikkeld op participatie en de rol en sociale infrastructuur van het sociaal ontwikkelbedrijf. Door het Algemeen Bestuur wordt een koersdocument opgesteld. Dit wordt naar verwachting eind dit jaar aan de gemeenteraden voorgelegd voor het geven van zienswijzen. De zienswijzen worden betrokken in het definitief vaststellen van de nieuwe koers, in het Algemeen bestuur volgend jaar (Q2). Op basis daarvan wordt in 2026 de bedrijfsvoering verder ingericht en wordt een conceptbegroting opgesteld voor het sociaal ontwikkelbedrijf in 2027 en verdere jaren.

BIJLAGE: 1. De notitie Uitgangspunten sociaal ontwikkelbedrijf Gooise Meren

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

De heer M. Voorhorst
Gemeentesecretaris

De heer H. Ter Heegde
Burgemeester